

Силабус курсу

Фінанси галузей економіки

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 07 Управління та адміністрування

Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма – «Фінансовий менеджмент»

Рік навчання: 4, Семестр: 8

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

канд. екон. наук, доцент Ніпіаліді Ольга Юріївна

Контактна інформація

nipialidi@ukr.net +380989254375

Опис дисципліни

Дисципліна “Фінанси галузей економіки” спрямована на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо організації фінансових відносин підприємств галузей економіки, ефективного застосування базових концепцій, що пояснюють механізми управління ними на практиці.

Головним завданням курсу є оволодіння методологією дослідження фінансів галузей економіки, набуття вмінь критично аналізувати ефективність їх організації з використанням сучасних методик фінансового менеджменту та виокремлювати невирішені проблеми з подальшим обґрунтуванням напрямів їх розв’язання, набуття навичок щодо управління фінансами галузей економіки, формування, розподілу та використання фінансових ресурсів суб’єктами господарювання різних галузей економіки; розуміння кругообігу їх грошових коштів; оптимізації структури капіталу й активів; порядку формування та розподілу фінансового результату; оцінки фінансового стану та рівня конкурентоспроможності.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 4	1. Теоретичні основи фінансів підприємств галузей економіки	Знати концептуальні засади фінансів підприємств галузей економіки та вміти застосовувати базові концепції, що пояснюють основи їх організації та управління, на практиці	Питання, тести
6 / 6	2. Фінанси промисловості	Розуміти особливості фінансово-господарської діяльності суб’єктів господарювання промисловості. Вміти на практиці формувати ресурси підприємств промисловості, аналізувати структуру капіталу та бути здатним застосовувати методи її оптимізації; впроваджувати у фінансову практику підприємств галузі новітні методи фінансового менеджменту у контексті забезпечення їх конкурентоспроможності та фінансової стійкості	Питання, тести

4 / 4	3. Особливості організації фінансів підприємств сільського господарства	Мати ґрунтовні методологічні знання щодо фінансів підприємств сільського господарства. Знати механізм управління фінансовими результатами суб'єктів господарювання галузі, витратами виробництва сільськогосподарської продукції, капіталом. Вміти на практиці аналізувати й управляти діяльністю фермерських господарств	Ситуаційні вправи
6 / 6	4. Фінанси підприємств транспорту і зв'язку	Ідентифікувати особливості організації фінансів підприємств транспорту і зв'язку. Вміти на практиці застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування в контексті обґрунтування й прийняття виважених управлінських рішень, що стосуються фінансово-господарської діяльності підприємств галузі. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання транспорту і зв'язку	Ситуаційні вправи
4 / 4	5. Фінанси будівництва	Вміти пояснювати техніко-економічні особливості будівництва та їх відображення в організації фінансів підприємств галузі. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень, що стосуються фінансово-господарської діяльності будівельних і підрядних організацій та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень і законодавчих аспектів. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання окресленої галузі	Ситуаційні вправи
4 / 4	6. Фінанси торгівельних організацій	Мати ґрунтовні методологічні знання щодо фінансів торгівельних організацій. Здійснювати діагностику і вміти управляти фінансовими результатами суб'єктів господарювання торгівлі, витратами обігу, капіталом тощо	Ситуаційні вправи
4 / 4	7. Особливості фінансів житлового господарства	Розуміти специфіку організації фінансів житлово-експлуатаційних, дорожніх і комунальних підприємств. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень, що стосуються їх фінансово-господарської діяльності. Вміти використовувати на практиці методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання окресленої галузі, а також формування економічно обґрунтованих тарифів на житлово-комунальні послуги	Ситуаційні вправи
4 / 4	8. Фінанси комунального та дорожнього господарства		

4 / 4	9.Фінансові аспекти функціонування комунальних транспортних підприємств (міського електротранспорту)	Здійснювати критичний аналіз, передбачати та оцінювати фінансові аспекти функціонування комунальних транспортних підприємств (на прикладі міського електротранспорту). Вміти на практиці застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування в контексті обґрунтування й прийняття виважених управлінських рішень, що стосуються фінансово- господарської діяльності підприємств галузі. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності комунальних електротранспортних підприємств	Питання
-------	--	---	---------

Літературні джерела

1. Богінська Л. О. Визначення стратегії розвитку будівельного підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 39. С. 123- 127.
2. Боднар Т., Спірюгов Д. Фінансове забезпечення комунальних підприємств в системі місцевих фінансів. *Modeling the development of the economic systems*. 2024. № 2. С. 150-158.
3. Войт Д. С. Методологічні підходи щодо ефективності розвитку житлово-комунального господарства міських агломерацій. *Економіка та держава*. 2020. № 5. С. 127-132.
4. Вовк В. А., Гаврильченко О. В. Формування напрямків підвищення інвестиційної привабливості підприємства на підставі методів економіко-математичного моделювання. *Бізнес Інформ*. 2022. №3. С. 38–48.
5. Гайденок С. М., Коненко В. В., Соколов Д. В. Аналіз стану розвитку підприємств будівельного бізнесу України під впливом пандемії covid-19. *Економіка та держава*. 2022. № 5. С. 96–104.
6. Глухова В. І., Кравченко Х. В. Вплив державної фінансової політики на діяльність с/г підприємств. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 39. С. 155-159.
7. Гурочкіна В. В., Будзинська М. С. Циркулярна економіка: українські реалії та можливості для промислових підприємств. *Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування*. 2020. Вип. 5. С. 52-64.
8. Данилків Х., Гавран В., Гавран М., Грондскі Р. Управління фінансами підприємств оптової та роздрібної торгівлі. URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2019/jun/16821/semi12019-79-87.pdf>.
9. Кондратенко Н. О., Новікова М. М., Боровик М. В., Тернова І. А. Специфічні риси принципів та методів оцінки ефективності управлінських рішень на промислових підприємствах України. *Бізнес Інформ*. 2022. № 7. С. 210–217.
10. Курков М. С. Модель системи управління фінансами підприємств засобами штучного інтелекту. *Причорноморські економічні студії*. 2020. № 52/2. С. 147-153.
11. Краус Н.М., Краус К.М., Марченко О.В. Актуальні проблеми фінансів та економіки: навчальний посібник. Київ: Аграр Медіа Груп, 2023. 286 с.
12. Марусяк Н., Бак Н. Фінансова безпека підприємства та загрози її втрати в сучасному економічному середовищі. *Економіка та держава*. 2022. № 2. С. 109-113.
13. Ніпіаліді О.Ю., Квасовський О.Р., Стецько М.В. Податкові ризики суб'єктів господарювання у сфері трансфертного ціноутворення та напрями їхньої превенції та мінімізації. *Вісник економіки*. 2024. Вип. 1 (111). С.47-66.
14. Ніпіаліді О. Ю., Квасовський О. Р. Дослідження стану та проблематики розвитку бізнесу в українській економіці під час війни. *Інноваційна економіка*. 2024. № 1. С. 125-135.
15. Партин Г. О., Курило О. Б., Подарин А. Р. Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників: наслідки трансформаційних змін і напрями подальшого розвитку. *Бізнес Інформ*. 2021. № 3. С. 69–74.
16. Партин Г.О., Скіп Р.А. Дослідження сучасних тенденцій фінансових результатів підприємств

України за видами економічної діяльності. *Інтернаука. Серія: “Економічні науки”*. 2022. № 4(60).

17. Турпак Т., Бойко Н., Бойко А. Аналіз та аудит структури капіталу транспортних підприємств. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 47. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2174>
18. Ходаківський В., Місевич М., Матвійчук Д., Паламарчук А. Формування альтернатив стратегічного управління фінансового забезпечення с/г підприємства в сучасних умовах господарювання. *Агросвіт*. 2021. №. 21-22. С. 63-71.
19. Białek-Jaworska A., Nehrebecka N. The role of trade credit in business operations. URL: https://www.researchgate.net/publication/306056099_The_role_of_trade_credit_in_business_operation_s.
20. Merna T., Chu Y., F. Al-Thani F. Project Finance in Construction: A Structured Guide to Assessment. URL: <https://www.wiley.com/en-us/Project+Finance+in+Construction%3A+A+Structured+Guide+to+Assessment-p-9781444334777>.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) із дисципліни «Фінанси галузей економіки» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне опитування	Модульний контроль 1	Поточне опитування	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	Модульна контрольна робота по темах 1-4	Оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	Модульна контрольна робота по темах 5-9	Оцінка тренінга визначається за виконання завдання	Оцінка СРС визначається як середнє арифметичне з оцінок за виконання завдань СРС	Структура білету: 10 тестів по 2 бали – мах 20 балів; 2 теоретичні питання по 25 балів – мах 50 балів; 1 задача – мах 30 балів

Поточне оцінювання:

90–100 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє матеріалом, аргументовано й послідовно його викладає, демонструє глибоке розуміння понять і вміння застосовувати знання на практиці;

75–89 балів – матеріал засвоєно достатньо повно, проте бракує аргументації; допускаються несуттєві неточності;

65–74 бали – засвоєно лише основний зміст без належного аналізу; відповідь поверхнева, аргументація слабка;

60–64 бали – відповідь фрагментарна, із суттєвими неточностями, аргументація відсутня;

1–59 балів – матеріал практично не засвоєно, суть питань не розкрито.

Підсумкова оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне балів, отриманих на заняттях у межах кожного модуля.

Тренінг:

90–100 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє матеріалом, творчо застосовує його у завданнях, обґрунтовує результати;

75–89 балів – матеріал засвоєно належно, проте у виконанні окремих завдань бракує аргументованості; незначні помилки;

65–74 бали – завдання виконані на базовому рівні, бракує глибини та системності; аргументація слабка;

60–64 бали – завдання виконано поверхнево, відсутнє обґрунтування та творчий підхід;

1–59 балів – завдання не виконані або виконані формально.

Оцінка за тренінг визначається за виконання відповідних завдань.

Самостійна робота:

90–100 балів – виконані всі завдання, наявні елементи власних досліджень, високий рівень аргументації, креативність;

75–89 балів – завдання виконані здебільшого якісно, проте з окремими недопрацюваннями; аргументація достатня;

60–74 бали – завдання виконані частково, є суттєві помилки, поверхневий аналіз;

1–59 балів – завдання практично не виконані, відсутні авторські напрацювання, наявні грубі помилки.

Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне балів за всі завдання.

Модульна робота, екзамен – види контролю, при яких засвоєння здобувачем теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Екзаменаційний білет складається із:

тестів: 10 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 2 бали, що в підсумку дає максимально 20 балів; 2 бали – на тест надано правильну відповідь; 2 *теоретичних питань* від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів; 1 *задачі* (практичні навички) за розв’язання якої, здобувач може отримати від 0 до 30 балів.

15–30 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв’язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв’язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв’язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. теоретичного (проблемного) питання: 1 теоретичне питання, за відповідь на яке студент може отримати від 0 до 30 балів.

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно

(без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-39	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)